

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de ieuitate ad vitia relabentium. cap. 27.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

tus labefacta virtus, ne longiore deuiatione aberranti-
 bus vix vlla in viam redcundi potestas sit, postquam
 præsentium voluptatum delectatio vsum fecerit, vsus
 habitum, habitus naturam. Nec tamen si hoc accide-
 rit desperandum erit. Nihil est ita induratum, qd tun-
 dendo non infringat pertinax opera. Steriles campos
 assiduus agricolæ labor fœcundos reddit. Infructuose
 quoque arbores in pomiferas mutantur solerti insitio-
 ne. Displicere tibi incipiat, qd patre tuo relicto in regio-
 nem abierts longinquam, & ad reditum te para. Volen-
 ti atque conanti pieras aderit diuina, manumque porri-
 get, & te a malis liberabit ne pereas. Ex pecude tandē
 in hominem versus, in his quæ dei sunt assuescere inci-
 pies, assuefactus pscuerabis, pscuerans vinctes, victor
 coronaberis. Talē se Paulus apostolus exhibuerat cū di-
 ceret: Bonum certamen certavi, cursum consummaui,
 fidem seruauui, de reliquo reposita est mihi corona iusta-
 tiæ, quam reddet mihi in illa die iustus iudex, non so-
 lum autem mihi, sed & omnibus qui diligunt aduentū
 eius. O felicem illius perseuerantiam, cui in fine cum
 Paulo sic gloriari licebit, & cū eodem sic sperare. Huic
 perseuerantiæ virtuti contrarium vitium est animi in-
 constantia volubilitasque mentis: quæ quam fugienda
 sit, docere ope diuina fretus nunc entar.

2. Tim. 4.

De leuitate ad vitia relabentium.

Cap. XXVII.

Perniciosa quidem res est, de proposito vitæ ho-
 nestioris decidere, & ad voluptariam rursus cō-
 uerti, de bono malum fieri, de iusto iniustum, de
 innocente peccatorem, & felicitatis futuræ spem in me-
 tum commutare pœnarum. Ad cum igitur qui talis est
 nunc nostra conuertatur oratio. Diabolo & pompis e-
 ius renunciaueras, ad ecclesiā cōfugeras, castitatem, hu-
 militatem, paupertatem, pffessus fueras, vt te dei seruu
 exhiberes, cur iteꝝ cōtempta desideras, relicta repetis,
 ad seculū vñ fugeras reuerreris, & mortiferis eius de

licis frui concupiscis vt satanae seruias? Iam securus vi-
 taē finem praestolabare, iam mortis metu liber eras, iam
 nulla te mundi terrebant aduersa, cur te rursus subij-
 cis praesentis vitae miseris? vt quoties te conscientia
 tua reprehenderit, toties contremiscas, & ad omnem
 febriculae vel alterius cuiuscumque morbi accessum for-
 mides, ad omnes imminens periculi minas animum
 demittas ac paures, non tam mortis metu quam tor-
 mentorum. Plantauerat te dominus vineam electam,
 semen verum, quomodo conuersus es in prauum, vi-
 neaeque factus aliena, non domino fructificans, sed demo-
 nis: **Thre.3** Ciuitas eras plena populo spiritualium bonorum
 quomodo mutatus es in solitudinem? Anima tua genti-
 um erat domina, sensibus imperans, & omnes eorum
 affectus subdens rationi, quomodo facta est quasi vi-
 dua non habens virum, cuius consilio sapientiaque rega-
 tur princeps fuerat prouinciarum, quia inter proba-
 tos quoque praestantes eminebat, nunc autem facta est
 sub tributo, soluitque vestigal principi tenebrae: non
 iam quomodo oportet, sed quomodo ille suaserit vi-
 uens. Lucerna eras lucens omnibus qui in domo sunt,
 extincto lumine, multorum de te obloquentium mor-
 sibus pates. Caeli denique stella videbaris, & in terra ce-
 cidisti, vt fulgorem qui in te fuit, in tenebras conuerte-
 res, & de te quoque dici posset: Quomodo cecidisti de
 caelo Lucifer qui mane oriebaris? Corruisti in ter-
 ram, caelestibus terrena, aeternis caduca praefendo.
 Spiritu enim coeperas, & carne consummaris. Supra
 firmam petram aedificabas, vt peracto virtutum aedi-
 ficio, ad caeleste regnum conscenderes, beatitudinisque
 sempiternae bona possideres: & nunc repente mutato
 proposito aedificata destruis & dissipas, & de solida pe-
 tra ad fluidam mollemque harenam transgredieris, in
 qua non potes consistere, nedum aedificare, in qua quic-
 quid extruere niteris, corruit: & cum nihil omnino in-
 ter mundanas voluptates firmitatis, nihil stabilitatis
 existat, illae quoque te destituent, teque sublato omni
 sustentaculo protinus in profundum ruere permittent,

Ut qui nunc mundi affluis luxurijs, mox calamitatibus
 afficiaris æternis, dicente domino per prophetam. Si
 auerterit se iustus a iustitia, & fecerit iniquitatē secun-
 dum omnes abominaciones, quas operari solet impius Ezechī. 18,
 nunquid uiuet? Omnes iustitiæ eius quas fecerat, non
 erunt in memoria. In præuaricatione qua præuaricat⁹
 est, & in peccato suo quo peccauit, in ipsis morietur.
 Hac sane de causa & Petrus apostolus de eiusmodi homi-
 nibus loquens: Melius inquit, erat illis non cognosce- 2. Petri. 26
 re viam iustitiæ, quam post agnitionem retrorsum cō-
 uerti. Cum igitur in tanto te periculo constitutū per-
 spicue intelligas, dum licet, dum vita suppetit, dum pe-
 nitenti tempus superest, errorem tuum corrigere festi-
 na, & eo vnde recessisti, te quamprimum refer, opusq;
 illud quod stulte admodum demolitus es, instaurare
 stude, neque te vitra in aperta mittas pericula, cum ad-
 tutum regressus fueris. Nō est aptus regno dei, qui ara-
 trum tenens post tergum respicit. Ut quotidie profi-
 cias conare, vt semper boni aliquid agas enitere, & de-
 ficere desines. Aliorum exemplis discite cautius incede-
 re. Sauli regi fauit deus, quamdiu ille legi eius obediens 1. Reg. 15.
 vixit. Post biennium regni sui innocenter exactum
 a mandatis diuinis desciuit, & deo vlciscente transla-
 tum est de domo familiaq; eius regnum, ipse hostium
 vt oppressus, perijt. Ioaz & ipsum Hierosolymę regem,
 donec ioiada sacerdos vixit, pie sancteq; regnasse con-
 stat: postea vero insolenter elatus, adorari se iussit, de-
 um reliquit, idola simul cum suis coluit. Quamobrem
 illi ab inimicis victi pœnas dedere, ipsum vero dum in-
 lecto distentus recumberet, serui inuadentes trucidarunt. Quid Iuda Scariotho felicius, cum ad apostola-
 tum fuit electus, cum potestatem accepit morbos curan-
 di, mortuos suscitandi, dæmonis imperandi? Quid eo-
 dem illo deinde miserius, cum ex fidei cœperit esse in-
 fidelis, ex domestico fugitiuus, ex apostoso proditor?
 Auaritia superat⁹ dominum suum vendidit, & qui dæ-
 monia pellebat, daemone subicitur. Eo enim cor eius
 ingresso tam grāde scelus commisit, veniamq; despera-

Judas.

uit, & laqueo sibi mortem consciuit. Patet igitur quid de illo mistellione sperandum sit, qui dum diu egregie magnificeque sese gesserit, ad flagitia deinde conuersus, ab ijs non discedat, cum præsertim præter iã dicta exempla etiam scriptum sit. Qui transgreditur a iustitia ad peccatum deus parauit eum ad romphæam, hoc est, vindictã, romphæa enim teli genus fuit apud Thracas, vt scriptores tradunt, & si iam ad supplicia destinatus sit, qui sic transgressus est, quomodo euadet? Quoties ergo ab ipso sanctioris vitæ curriculo ad impudica inhonestaque diuertimur, valde quidem verendum est, ne forte iam iudicati simus, præsertim si penitentiam agere & ad priora redire negligimus. Primum ergo totis viribus enitendum erit, vt cum iugum domini subierimus, in proposito perstemus, deinde si quando delirare contigerit, cito rursus directo vomere ceptam arationem prosequi studeamus, ne forte si morã fecerimus, Herodi similes simus: qui viso Iesu, ingenti affectus est lætitia, plurimiq; ipsum fecit: mox autem mutata in contrarium voluntate, contempsit atq; illu fit: vel ne pares inueniamur Iconijs illis, qui Paulum & Barnabam primitus pro dijs habuerunt: deinde lapidum iustis impellentes, ciuitate veluti inimicos eiecerunt: ne etiam simus arundo vento agitata, & de nobis dici queat. Viæ eorum tenebræ & lubricum. Non est mutatio ista dexteræ excelsi, sed morphosis diaboli. Non ergo simus populus ille, qui (vt Ieremias ait) dilexit mouere pedes suos, & non quieuit, & domino non placuit, sed simus illi, de quibus in psalmo dicitur. Laudate serui domini dominum, qui statis in domo domini, in atrijs domus dei nostri. Stare enim iustorum est, mouere autem pedes, & huc atque illuc titubantibus vestigijs vacillare, proprium peccatorum est. Non simus igitur sicut lunaticus ille de euangelio, nunc cadens in ignem, nunc in aquam, sed simus templi sancti columna Iachin, quæ interpretatur firmitas. Qui enim sic stabilitus fuerit, poterit dicere cum constantissimo viro Iob. Donec de-

Eccle. 26.

Actu. 14.

psal. 34.

Ierc. 14.

psal. 134.

Matth. 17.

3. Reg. 7.

ficiam, non recedam ab innocentia mea. Præterea meminimus præceptum esse. Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris. Infestet licet antiquus hostis, insidietur, tendat laqueos, venena melle oblita propinet, & omnibus nitatur fallacijs, nos tamen a lege præceptisque domini nostri nusquam recedamus, nos nihil seruituri, quam semel deo obtulimus, præferendum existimemus. Quia seruitus ista omni terrena libertate iucundior, vtilior, gloriosior est. Hanc ne deseramus, occurrant semper menti nostræ saluatoris monita, dicentis. Qui in Iudæa sunt, fugiant ad montes, & qui in tecto, non descendant tollere aliquid de domo sua, & qui in agro, non reuertantur tollere tunicam suam. Iudæam Hebraicorum nominum interpretes confessionem sonare dicunt. Qui ergo Christum confitetur, ad virtutum celsitudinem ascendere curet, eundem imitando, qui in se credentibus, ut sua sequantur vestigia, iubet. Et qui in tecto sunt, hoc est, qui ad summa iam peruenerunt, non descendant, ne conuersationis pristinae sordibus inquinentur. Et qui in agro vitæ actiuæ operam patri familias locauerunt, non reuertantur tollere tunicam suam, ne rursus inutilem otiositatem, quam recusarunt, induant, & labore intermisso, promissæ mercedis denarium amittant. Horum autem hæc summa est, ut cum relictis vitijs virtute proficere cœperimus diuinis obtemperando mandatis, rursus ad vitia non relabamur, ne prouerbio detur locus,
 Canis reuersus ad vomitum,
 & sus lota in volutabro
 luti. .

Iob. 27.
 Eccl. 10

Matth. 24

2. Petr. 26

Libri II. finis.